

Med markering og forklaring til endringer i fotnoter

Samarbeidsavtale

Midt-Norge IUA KO¹

Denne samarbeidsavtalen er inngått mellom følgende kommuner (deltakerkommunene): Frosta, Frøya, Heim, Hitra, Holtålen, Indre Fosen, Malvik, Melhus, Meråker, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkland, Os, Osen, Rennebu, Rindal, Røros, Selbu, Skaun, Stjørdal, Trondheim, Tydal, Ørland og Åfjord.

1 Navn og organisasjonsform

Samarbeidets navn er Midt-Norge IUA KO. Samarbeidet er organisert som et kommunalt oppgavefelleskap etter kommuneloven kapittel 19. Oppgavefelleskapet er ikke et eget rettssubjekt.

2 Formål

Formålet med oppgavefelleskapet er å ivareta deltakerkommunenes plikt til å ha beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som ikke dekkes av privat beredskap, jf. forurensningsloven § 43.

Samarbeidet skal sikre en effektiv, god og enhetlig beredskap i IUA-regionen. Samarbeidet skal sette deltakerkommunene i stand til å ivareta sin aksjonsplikt og bistandsplikt etter forurensningsloven §§ 46 og 47.

3 Oppgaver og myndighet

Oppgavefelleskapet skal på vegne av deltakerkommunene planlegge, etablere, drive og vedlikeholde den interkommunale beredskapen, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning.

Oppgavefelleskapet har ikke myndighet til å treffe enkeltvedtak, med unntak av vedtak om interne forhold i samarbeidet og forvaltning av eventuelle tilskuddsordninger. Myndigheten til å treffe enkeltvedtak ved aksjoner (f.eks. pålegg til forurenser) ligger hos den enkelte kommune eller Kystverket, med mindre annet er særskilt delegert.

4 Representantskapet

Representantskapet er oppgavefelleskapets øverste organ. Hver deltakerkommune velger én representant med personlig vara til representantskapet. Medlemmene velges av

¹ Det er nå tillatt med KO i navnet og ikke lenger nødvendig med kommunalt oppgavefelleskap. Foreslår å forenkle navnet til det navn som brukes i det daglige.

kommunestyret selv for fire år av gangen og det er hensiktsmessig at det følger kommunevalgperioden².

Representantskapet velger selv sin leder og nestleder blant medlemmene.

Daglig leder i oppgavefelleskapet kan ikke være medlem av representantskapet.

Representantskapet skal:

- Vedta årsbudsjett, økonomiplan, årsregnskap og årsberetning.
- Velge medlemmer og varamedlemmer til beredskapsutvalget (underordnet organ), samt velge utvalgets leder og nestleder.
- Velge valgkomité.
- Behandle andre saker som beredskapsutvalget eller en deltakerkommune legger frem.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvparten av representantene er til stede. Ved votering har hver representant en stemme. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme. Voteringer avgjøres ved simpelt flertall, unntatt votering om oppløsning av samarbeidet, som krever minst 2/3 flertall.

For saksbehandlingen i representantskapet gjelder reglene i kommuneloven kapittel 11. Møter kan holdes som fjernmøter³.

5 Beredskapsutvalg

Representantskapet oppretter et beredskapsutvalg. Beredskapsutvalget skal planlegge og sørge for gjennomføring av beredskapstiltakene i Midt-Norge IUA KO.

Representantskapet velger beredskapsutvalgets medlemmer, leder og nestleder. Beredskapsutvalget bør settes sammen av personer med relevant fagkompetanse, for eksempel brann- og redningsvesen, politi, sivilforsvar, havnevesen og miljø⁴.

6 Daglig drift av samarbeidet⁵

Daglig drift av samarbeidet ivaretas av en daglig leder. Daglig leders oppgaver beskrives i egen stillingsinstruks.

² Det er ikke et krav om at representantene skal velges for kommunevalgperioden, men det kan være hensiktsmessig for å unngå endringer midt i en periode.

³ Tekst om tidspunkt for representantskapsmøter og signering av protokoll er fjernet, da det står beskrevet i kommuneloven kap. 11. MNIUA trenger ikke å låse seg til tidspunkt og antall møter, når ikke kommuneloven krever det.

⁴ Forkortet teksten om beredskapsutvalgets oppgaver.

⁵ Kapittelet om daglig drift er forkortet. Det utarbeides en stillingsinstruks som godkjennes i representantskapet. Dette gjør det mer fleksibelt hvis det blir behov for endringer.

7 Kontorkommune og administrativ ledelse

Trondheim kommune er pt. kontorkommune for oppgavefellesskapet. Kontorkommunen har det operative og administrative ansvaret for driften av oppgavefellesskapet i det daglige.

Ansvaret som kontorkommune gjelder for en periode på minimum fem år⁶.

Kontorkommunens oppgaver:

- Være juridisk avtalepart og forplikte fellesskapet utad (inngå kontrakter, ansettelser).
- Ivareta sekretariatsfunksjon, regnskapsføring og økonomiforvaltning.
- Ansette daglig leder.

Som kompensasjon for det administrative og juridiske ansvaret, samt ansvar for håndtering av økonomisk oppgjør ved statlige aksjoner, skal kontorkommunen motta en årlig godtgjørelse som fastsettes i årsbudsjettet.

Midt-Norge IUA KO skal dekke Trondheim kommune sine kostnader til ledelse og administrasjon av oppgavefellesskapet, herunder kostnader knyttet til drift av sekretariatet. Kostnadene og arbeidsmengden beregnes til 20 % av årslønnen til daglig leder⁷.

8 Aksjoner og innsatsledelse⁸

Ved statlige aksjoner, eller aksjoner der MNIUA tiltrer som innsatsledelse, endres ledelsesstrukturen fra administrativ drift til operativ innsats.

Den operative ledelsen og organiseringen under aksjoner skal følge den til enhver tid gjeldende interkommunale beredskapsplan og prinsippene for Enhetlig ledelsessystem (ELS). Myndigheten til å lede innsatsen og disponere IUA-ets ressurser ligger til funksjonen *Innsatsleder IUA* i beredskapsplanen.

Deltakerkommunene plikter å stille disponibelt mannskap og utstyr til rådighet for innsatsledelsen i henhold til oppsettet i beredskapsplanen, jf. forurensningsloven § 47.

Ved statlige aksjoner skal IUA innordne seg statlig aksjonsledelse (Kystverket). Kontorkommunen vil ha det administrative ansvaret ved statlige aksjoner, så fremt ikke annet er avtalt.

⁶ Forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning sier at en kommune skal ha operativt og administrativt ansvar i minimum fem år.

⁷ MNIUA har tidligere ikke dekket kontorkommunens administrative kostnader. Det legges inn forslag om at MNIUA kompenserer for det arbeid som faller på kontorkommunerollen.

⁸ Nytt punkt, basert på erfaringer etter Njord A-aksjonen.

9 Økonomi og ansvar

Deltakerkommunene har ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av oppgavefellesskapets forpliktelser. Ansvaret fordeles forholdsmessig etter eierbrøken fastsatt i punkt 10.

Representantskapet vedtar årsbudsjett og årsregnskap. Siden samarbeidet ikke er et eget rettssubjekt, skal regnskapet innarbeides i kontorkommunens samlede årsregnskap.

Dersom årsregnskapet viser et mindreforbruk, skal dette i henhold til kommunelovens § 14-10, fjerde ledd, avsettes til et bundet driftsfond øremerket MNIUA. Partene er enige om at de årlige eierbidragene er øremerket til styrking, drift og investering i den interkommunale beredskapen. Midler på fondet kan godskrives renter tilsvarende kontorkommunens gjennomsnittlige innskuddsrente. Disponering av fondet vedtas av representantskapet i forbindelse med budsjettbehandlingen⁹.

Kostnader ved aksjoner omtalt i punkt 8 skal primært dekkes av ansvarlig forurensere eller refunderes av staten. Dersom refusjonskrav ikke dekkes fullt ut, eller det påløper udekkede kostnader ved aksjon, fordeles disse solidarisk på alle deltakerkommunene etter fordelingsnøkkelen. Kontorkommunen skal holdes skadesløs for utgifter som overstiger dens egen eierandel¹⁰.

Oppgavefellesskapet har ikke myndighet til å ta opp lån i eget navn.

10 Eierandel, fordelingsnøkkel og tilskudd

Deltakerkommunenes eierandel og ansvarsandel fastsettes basert på innbyggertall. Eierandelene er fastsatt etter innbyggertallet i kommunene pr. 1.1. 2026 som følger:

[TABELL MED EIERANDELER; INNBYGGERTALL OG BELØP]

Andelene skal til sammen utgjøre 100 %. Justering av eier- og ansvarsandelene i henhold til innbyggertallet skal foretas hvert fjerde år.

Det årlige driftsbidraget beregnes ut fra de vedtatte innbyggertallene (p.t. tall fra 1.1.2026) med en startsats på kr 8,00 pr. innbygger.

Kronebeløpet pr. innbygger justeres årlig i tråd med kommunal deflator (pris- og lønnsvekst i kommunesektoren) slik den fremkommer i Statsbudsjettet. Justert sats gjøres gjeldende fra 1. januar hvert år¹¹.

⁹ Det er lagt inn en tydeliggjøring hva midler på fond er øremerket til.

¹⁰ Kontorkommunen kan ikke stilles ansvarlig for å dekke eventuelle tap ved aksjoner.

¹¹ Kronebeløpet justeres årlig i tråd med kommunal deflator. Eierandeler (innbyggertall) justeres hvert fjerde år. Det er en endring fra tidligere, da beløpet på 8,- pr. innbygger har vært uendret over flere år.

11 Rapportering

Oppgavefellesskapet skal årlig rapportere til deltakerkommunene om virksomheten. Rapporteringen skal omfatte:

- Årsberetning og årsregnskap.
- Oversikt over gjennomførte øvelser, opplæring og status for beredskapsplanen.

12 Uttreden

En deltakerkommune kan tre ut av oppgavefellesskapet med ett års skriftlig varsel, regnet fra 1. januar året etter at oppsigelsen er mottatt.

Siden kommunenes plikt til å delta i det interkommunale samarbeidet er fastsatt i forskrift, er uttreden betinget av at søknad om endring av regionstilhørighet godkjennes av Kystverket, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning § 7 fjerde ledd.

Ved uttreden hefter kommunen for sin andel av de forpliktelsene oppgavefellesskapet har på tidspunktet for uttreden. Det skal gjennomføres et økonomisk oppgjør ved uttreden.

13 Oppløsning og arkiv

Oppløsning av oppgavefellesskapet krever vedtak i kommunestyrene i alle deltakerkommunene og må godkjennes av Kystverket.

Ved oppløsning er deltakerne ansvarlige for samarbeidets forpliktelser i henhold til sin ansvarsandel. Eventuelle verdier fordeles etter eierbrøk.

Trondheim kommune (kontorkommunen) har ansvaret for at oppgavefellesskapets arkiver blir oppbevart i henhold til arkivloven etter at oppgavefellesskapet er oppløst.

14 Tvister

Tvister om forståelsen av denne avtalen søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom enighet ikke oppnås, kan tvisten bringes inn for de ordinære domstoler med Trøndelag tingrett som verneting.

15 Ikrafttredelse og endringer

Denne avtalen trer i kraft når den er vedtatt av kommunestyrene i samtlige deltakerkommuner med likelydende vedtak.

Endringer i avtalens bestemmelser om navn, rettssubjekt, representasjon, oppgaver, økonomi/ansvar, uttreden og oppløsning (de obligatoriske punktene i kommuneloven § 19-4 fjerde ledd) må vedtas av kommunestyrene i alle deltakerkommunene.

Andre endringer kan vedtas av representantskapet med 2/3 flertall.